

۴۵ کهن الگوی شخصیت

الگوهای اسطوره‌ای برای خلق شخصیت‌های اصیل

ویکتوریا لین اشمیت

مترجم: ابراهیم راهنشین

انتشارات سکتی

۴۵ کہن الگوی شخصیت

به قلم: ویکتوریا لین اشمیت

نوبت چاپ: چهارم، ۱۴۰۳؛ شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

ویراستار: محمدناصر احدی

قیمت: ۲۶۵۰۰۰ تومان

شایک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۵۰-۳-۳

در این کتاب املای واژگان براساس دستور خط فرهنگستان زبان و ادب فارسی است.

حقوق چاپ و نشر برای انتشارات ساقی محفوظ است.

Schmidt, Victoria انصیت، ویکتوریا، ۱۹۶۹ - م.

۲۵ کهن الگوی شخصیت: الگوهای اسطوره‌ای برای خلق شخصیت‌های اصل

نویسنده و یکنوریا لین اسمیت : مترجم ابراهیم راهنشن.

تهران: ساقی، چاپ اول ۱۳۹۷، چاپ چهارم ۱۴۰۳، ۳۴۰ ص: مصور

ISBN 978-622-7650-30-3

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیما.

45master characters : mythic models for creating original characters. : عنوان اصلی :

عنوان گسترده: چهل و پنج کهن الگوی شخصیت

۱. شخصیت پردازی در ادبیات ۲. Characters and characteristics in literature

۳. داستان نویسی ۴. Fiction -- Authorship

شناسه افزوده: رامشینی، ابراهیم، ۱۳۵۷ - مترجم

ردہ بندی کنگرہ: ۱۳۹۷ ج ۵ الف PN۲۱۸

ردہ بندی دیوید: ۸۰۸/۳۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۴۷۷۲۰

دفتر: ۸۸۸۰۴۸۴۶، فروشگاه: ۸۸۸۹۷۸۱۴، بخش: ۸۸۸۵۳۹۰۸

نشانی: تهران، میدان فردوسی، خیابان شهید سیهبد قرنی، شماره ۱۶

پیشگفتار ۹

آغاز

فصل اول

کهن‌الگوها چه هستند و چرا نویسندگان بایستی از آن‌ها استفاده کنند؟ ۱۷

فصل دوم

چگونه از کهن‌الگوها استفاده کنیم؟ ۲۵

خلق قهرمانان و شخصیت‌های منفی مؤنث

فصل سوم

آفرودیت ۳۵

فصل چهارم

آرتمیس ۴۷

فصل پنجم

آتینا ۵۷

فصل ششم

دیمتر ۶۷

فصل هفتم

هرا ۷۷

فصل هشتم

هستیایا ۸۷

.....	فصل نهم
۹۷.....	ایزیس
.....	فصل دهم
۱۰۷.....	پرسفونه
.....	خلق قهرمانان و شخصیت‌های منفی مذکر
.....	فصل یازدهم
۱۲۱.....	آپولو
.....	فصل دوازدهم
۱۳۳.....	آرس
.....	فصل سیزدهم
۱۴۳.....	هادر
.....	فصل چهاردهم
۱۵۳.....	هرمس
.....	فصل پانزدهم
۱۶۳.....	دیونیسوس
.....	فصل شانزدهم
۱۷۳.....	اوزیریس
.....	فصل هفدهم
۱۸۳.....	پوزئیدون
.....	فصل هجدهم
۱۹۳.....	زئوس

خلق شخصیت‌های فرعی

فصل نوزدهم

۲۰۵ مقدمه‌ای بر شخصیت‌های فرعی

فصل بیستم

۲۰۷ دوستان

فصل بیست و یکم

۲۱۷ رقبا

فصل بیست و دوم

۲۲۹ نمادها

سفرهای مؤنث و مذکر

فصل بیست و سوم

۲۳۷ مقدمه‌ای بر سفرهای کهن‌الگویی

فصل بیست و چهارم

۲۴۷ ترسیم سفر مؤنث

فصل بیست و پنجم

۲۹۹ ترسیم سفر مذکر

۳۴۱ ضمیمه

۳۵۳ فهرست اعلام

پیشگفتار

من این کتاب را برای تمام نویسندگانی که زیر بار قواعد داستان پردازی کمر خم کرده اند نوشته ام. تئوری ها و اطلاعاتی که در اینجا ارائه می شود در نظر دارد تا به نویسندگان مسیری پیشنهاد کند و رای هزار توی خفا را ساختار، قالب و قواعدی که داستان پردازی را احاطه کرده است. ۴۵ کهن الگوی شخصیت کتابی است که به طراوت اشتیاق و بصیرتی که در قلب هر نویسنده ای وجود دارد احترام می گذارد.

هنگامی که شما نویسنده تصمیم می گیرید تا داستان خود را بازگو کنید، غالباً به ایده خود علاقه مندید. در خشش و جرقه یک فکر شما را به سوی صفحات سفید می کشاند تا مشتاقانه آنچه را در قلب خود به عنوان داستانی محشر حس می کنید مکتوب کنید.

سپس، جایی در میانه راه، از خود می پرسید آیا داستانتان واقعاً داستان خوبی است. کسی دوست دارد آن را بخواند؟ شما نمی توانید سر در بیاورید که داستانتان به کدام سو می رود، و سرانجام به این نتیجه می رسید که آن را با سایر داستان های پر فروش مقایسه کنید. به زودی، در حین طراحی خطوط اصلی و تغییر و تحولات شخصیت، بی خیال آن می شوید و سراغ ایده دیگری می روید، اما باز هم همین روال را تکرار می کنید. چه اتفاقی روی داده است؟ شما به قدری اسیر و گرفتار ساختار و طرح داستان شده اید که سرزندگی و طراوت خلاقانه ای را که در ابتدا شما را به سوی صفحات سفید می کشاند از دست داده اید.

قصد من از معرفی این کهن الگوها نشان دادن شخصیت های منحصر به فردی است که

آماده کمک به شما هستند. هنگامی که ایده اساسی کهن الگوها را آموختید، می‌توانید هر کاری که دوست دارید با آن‌ها بکنید. آن‌ها به درستی پایه و اساس و شالوده‌ای هستند که شخصیت‌های شما روی آن‌ها بنا خواهند شد. آن‌ها به داستان‌های شما زندگی و انرژی خواهند افزود.

همچنین من سفرهای مؤنث و مذکری را که احتمالاً شخصیت‌های شما سیاحت خواهند کرد ارائه می‌کنم. این سفرها می‌تواند به حفظ سرزندگی و طراوتی که به هنگام دست‌به‌قلم شدن از آن‌ها بر خوردار بودید کمک کند. با استفاده از مراحل ۹ گانه پیرنگ، به راحتی می‌توانید مسیر داستان خود را طراحی کنید. شما می‌توانید بنشینید و بنویسید و بنویسید بدون اینکه نگران سمت و سوی حرکت داستانتان باشید.

این کار چگونه خلافت را حفظ خواهد کرد؟ آیا کهن الگوها صرفاً همان کلیشه‌های مستعمل نیستند؟ آیا این قلم‌ها، خود به قواعد تبدیل نمی‌شوند؟ پاسخ هر دو سؤال «نه» است. کهن الگوها، از طریق ارائه کلیشه کلی به شما، سرزندگی و طراوت خلافتان را حفظ خواهند کرد. آن‌ها به شما کمک می‌کنند تا با پاسخ دادن به سؤال «چه چیز باعث می‌شود که این شخصیت، مثل ساعت، خوب و منظم بکند؟» درون شخصیت خود را به نحو عمیق‌تری کندوکاو کنید. آن‌ها شما را ترغیب می‌کنند تا درباره سرگذشت و اوضاع و احوال شخصیت بیندیشید؛ آن‌ها، از طریق روبه‌رو کردن با صحنه‌های روبه‌رشدی که از خصوصیات فردی و اتفاقات عجیب و غریب غنی هستند، شما را برمی‌انگیزند. این ۹ مرحله صرفاً مسیر را نشان می‌دهد - زنجیره‌ای از رویدادهایی که خط داستان را طراحی و به بسط و گسترش قوس شخصیت کمک می‌کند. تعداد صفحاتی که می‌تواند بین هر مرحله وجود داشته باشد، گاه تا صد صفحه افزایش و گاه به پنج صفحه کاهش می‌یابد. این کاملاً به خود شما بستگی دارد.

سفر من برای نوشتن این کتاب

چه چیز مرا برانگیخت تا این کتاب را به رشته تحریر درآورم؟ همه چیز از زمانی آغاز شد که در دانشکده سینما مشغول تحصیل بودم؛ در آن هنگام، به من گفته شد که نمی‌توانم

فیلم‌نامه‌ای بنویسم که قهرمان آن زن باشد زیرا چنین داستان‌هایی فروش نخواهند کرد. (اکنون که مشغول نگارش این کتاب هستم، جولیا رابرتز گران‌قیمت‌ترین بازیگر در میان مردان و زنان است. پس چطور ممکن است!) نیازی به گفتن نیست که تا چه حد ناراحت بودم. آیا آنچه می‌خواستم بگویم اهمیت نداشت؟ آیا به حد کافی مقرون به صرفه نبود؟ در کتاب پُلّی به تمامیت: گزینه‌ای زنانه برای اسطوره قهرمان^۱ نوشته ژان بندیکت رافا^۲، نقل قولی از جوزف کمبل خواندم: «در اساطیر ما برای یک سفر ماجراجویی انفرادی زنانه هیچ مثال و الگویی وجود ندارد. هیچ مثال و الگویی هم برای مردی که با زنی خاص پیوند زناشویی ببندد دیده نمی‌شود.»

بنابراین، چند سال آتی را صرف جست‌وجو و تحقیق درباره سفر قهرمان مؤنث کردم تا بتوانم ثابت کنم که دیگران اشتباه می‌کنند. در آن زمان یک نویسنده چشم‌آبی معمولی بودم! یک روز، هنگامی که مشغول تماشا می‌شدم فیلم جادوگر شهر زمرد بودم، متوجه شدم که این فیلم به آنچه زنان تجربه می‌کنند نزدیک است. آیا این فیلم تنها مثال زنانه‌ای بود که وجود داشت؟ من در تمام کلاس‌هایی که به این موضوع می‌پرداخت شرکت کردم و مطالب بسیار زیادی درباره اسطوره‌ها، طریق نوشتن و نظریه طرفداران حقوق زن آموختم. اما، با این حال، هنوز هم کسی پاسخگوی سؤالات من نبود.

چند ماه بعد، هنگامی که در حال تجربه «شبِ ظلمانی روح»- زوال و انحطاط شخصی خودم- بودم، کتابی پیدا کردم که به زوال و انحطاط الهه اینانا^۳ می‌پرداخت. همه چیز درست شد. من کهن‌ترین اسطوره تاریخ را یافته بودم (۲۰۰۰ سال پیش از میلاد)، و نه تنها بخش اعظم این کتاب درباره یک قهرمان زن بود، بلکه سفری زنانه به درون خویشتن نیز محسوب می‌شد. من مشغول از سر گذراندن این سفر به شکلی شخصی بودم، و از درون و برون آن خبر داشتم. هنگامی که پی بردم فیلم جادوگر شهر زمرد با الگو هماهنگ است، فهمیدم

1. The Bridge to Wholeness: A Feminine Alternative to the Hero Myth.

2. Jean Benedict Raffa.

۳. Inanna، اینانا ایزدبانوی سومری عشق، زیبایی، شهوت، باروری، جنگ، عدالت و قدرت سیاسی

که اسطوره مؤنث را یافته‌ام. مدت‌ها بعد، وقتی برای تماشای فیلم تایتانیک به سینما رفتم، بلافاصله متوجه شدم که چرا این فیلم این قدر موفق است. موفقیت این فیلم به خاطر جذابیت لئوناردو دی کاپریو و علاقه دخترها به او نبود. موفقیت تایتانیک به این دلیل بود که ندانسته و ناآگاهانه سفری زنانه را طراحی کرده بود و به این ترتیب دخترها نیز ناخودآگاه جذب آن می‌شدند. تایتانیک، جنگ ستارگان زنانه بود.

جک هفرون^۱ در انتشارات رابترز دایجست^۲ فوراً از ایده این کتاب خوشش آمد و از من پرسید: «خب، پس قهرمان مرد چی میشه؟» من فکر می‌کردم که درباره قهرمانان مرد به حد کافی کار شده، ولی با این حال باز هم این موضوع را واریسی کردم. اما بعداً متوجه شدم که سفر مردانه به آن شفافیته که قبلاً فکر می‌کردم نیست. قهرمان مذکر، تنها می‌آموخت که به سفر درونی اش حمله‌ور شود، و مدت‌ها طول می‌کشید تا این کار را انجام دهد، در حالی که قهرمان مؤنث خیلی زودتر به آن نائل می‌شد.

وقتی با دقت بیشتری نگاه کردم متوجه شدم زنان تنها کسانی نیستند که رهسپار سفر زنانه می‌شوند، بلکه مردانی نیز هستند که چنین مسوولی را طی می‌کنند (بعدها نشان خواهم داد که چطور فیلم زیبایی امریکایی یکی از این موارد محسوب می‌شود). من دریافتم که پژوهش‌های استاندارد فراتر از مذکر و مؤنث هستند. سفرهایی که من کشف کرده بودم، برای هر دو مردان و زنان بود، و به همین دلیل به نحو شایسته‌تری سفرهای مؤنث و مذکر نام‌گذاری شد تا بتواند هر دو جنسیت را شامل شود.

نیاز به شخصیت‌های مؤنث پرورده تر باعث شکل گرفتن بخش کهن الگوهای این کتاب شد. اغلب چنین به نظر می‌رسد که نقش‌های قهرمانان مؤنث به همان راحتی قهرمانان مذکر نوشته می‌شود. این نقش‌ها فاقد تفاوت‌های ظریف و ریزه کاری‌های تجربیات زنانه هستند. آن‌ها حال و هوایی مردانه دارند و فاقد رنگ و بوی واقعیت هستند.

هنگامی که آن‌ها رنگ و بوی واقعیت می‌گیرند، اغلب فقط نوعی «پرورش دهنده» یا «زن دل‌فریب» هستند، ولی هنگامی که کهن الگوها نقاب از چهره برمی‌دارند، انواع فراوان

1. Jack Heffron.

2. Writer's Digest.

دیگری نیز هستند که می‌توان آن‌ها را تصویر کرد. زمانی که روی قسمت کهن الگوی مذکر کار می‌کردم، متوجه وسعت و گستردگی شخصیت‌های مرد هم شدم؛ هم «منزوی» و هم «هنرمند» هر دورا در نظر بگیرید. به کار گرفتن کهن الگوها، برای بسط و توسعه کامل شخصیت‌هایتان، می‌تواند داستان شما را بر جسته کند.

بنابراین، سفر من با این کتاب این گونه آغاز شد. امیدوارم که این کتاب قلم شما را به حرکت درآورد و آن شادابی و طراوت اولیه‌ای را که دربردارنده ایده‌د داستانی شگفت‌انگیز شماست، تشدید کند. به امید روزهای فراوانی که مشتاق و علاقه‌مند دست به قلم بپسازید و داستان‌هایتان را به رشته تحریر درآورید.

www.ketab.ir